

Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen

Onafhankelijk beschikbaar

Rob Moss, ziekenhuisapotheker

AMR kennis- & netwerkbijeenkomst

Noord-Holland | Flevoland

1 oktober 2026

Disclosure sheet

(Potentiële) Belangenverstrengeling	Geen
-------------------------------------	------

Inhoud

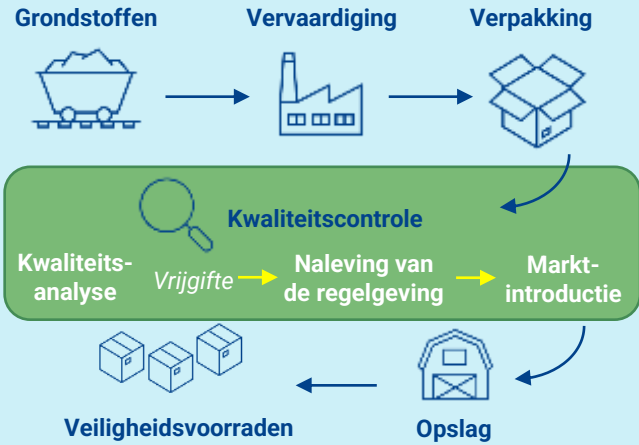
- Bredere context geneesmiddeltekorten
- Achtergrond LCG
- Werkwijze LCG bij dreigende tekorten
 - Signalering en inventarisatie
 - LCG cie-ATG en LCG-alerts
- Casus tekort antibiotica suspensies

Toeleveringsketen

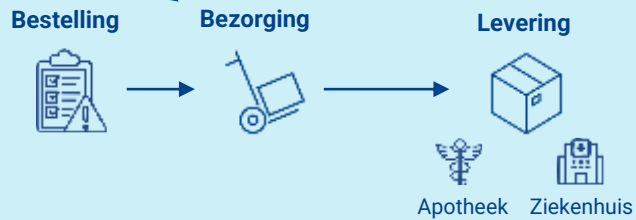
Melding

Oorzaken

PRODUCTIE

DISTRIBUTIE

DE LOKALE MARKT

Melding door de sector

Vrijwillige melding door andere belanghebbenden

Ingrijpende gebeurtenissen of natuurrampen

Kwetsbaarheden in de toeleveringsketen

Kwaliteits- en productieproblemen

Commerciële beslissingen (met inbegrip van het uit de handel nemen)

Regelgevingsproblemen

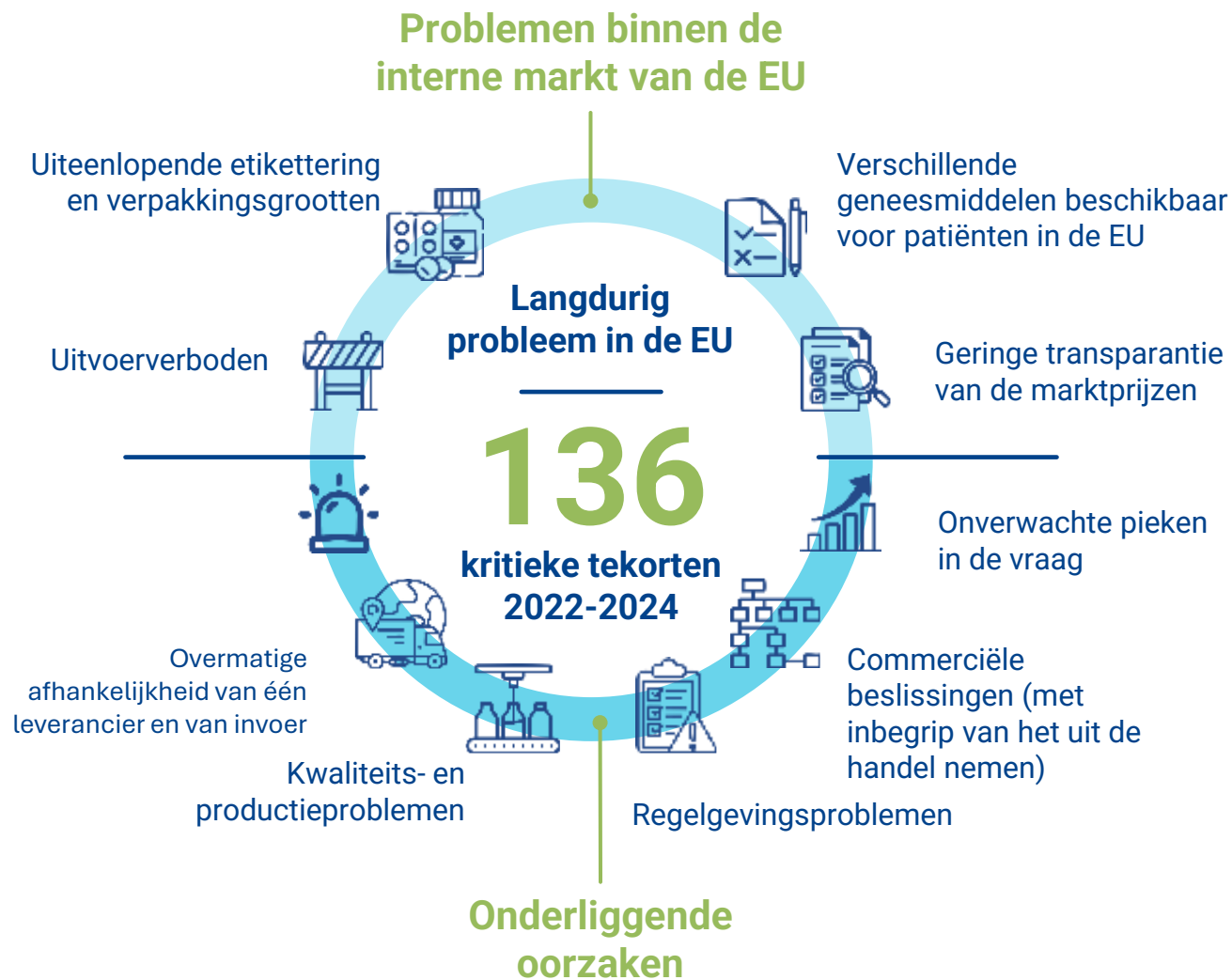

Onverwachte pieken in de vraag

Oorzaken geneesmiddeltekorten (EU)

- Lange supply-chain maakt mate van kwetsbaarheid hoog
- Multifactorieel
- NB: Figuur houdt geen rekening met de Nederlandse situatie (preferentiebeleid zorgverzekeraars)

Bredere context geneesmiddelttekorten

Definitie: KRITIEK TEKORT IN DE EU

Tekort aan een geneesmiddel waarvoor geen alternatief geneesmiddel beschikbaar is en dat niet op nationaal niveau kan worden opgelost.

Gecoördineerde actie op het niveau van de Unie wordt noodzakelijk geacht om dat tekort op te lossen.

Solidariteitsmechanisme

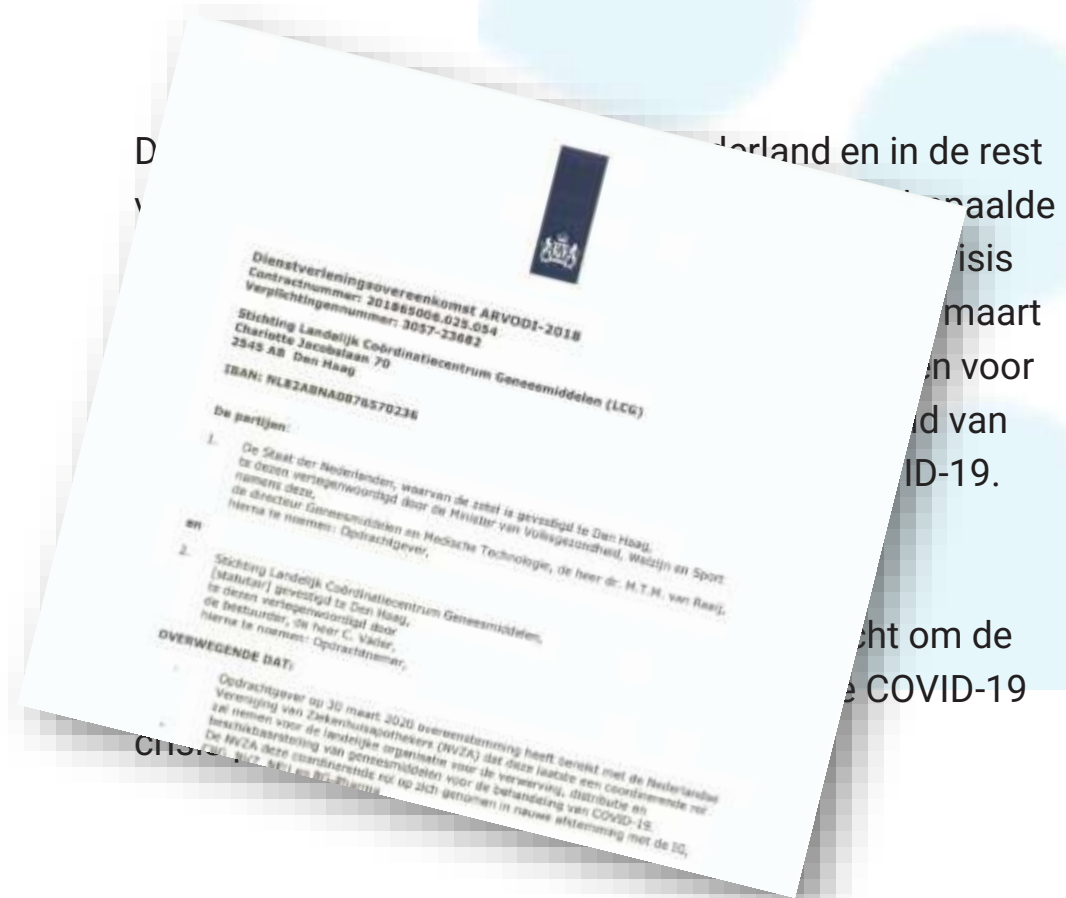
- Iedere lidstaat kan via de nationale geneesmiddelen autoriteit in uiterste nood het solidariteitsmechanisme bij EMA in gang zetten
- CBG doet verzoek bij de EMA
 - LCG levert data over voorraad en verbruik aan
- Na in gang zetten procedure
 - 1 werkdag verwerking EMA
 - 5 werkdagen voor iedere lidstaat
 - Verlenging met 5 werkdagen mogelijk

Oprichting LCG (2020)

Opdracht LCG

OPDRACHT gegeven door VWS

1. Om alle Covid-19 patiënten op de IC te kunnen behandelen is het noodzakelijk om de **voorziening van specifieke geneesmiddelen te borgen** teneinde tekorten te voorkomen;
2. Daarom is het noodzakelijk om gedurende de Covid-19 pandemie centraal de **aankoop, eigen bereiding en distributie** van de geneesmiddelen voor de behandeling van COVID-19 te coördineren.

Huidige opdracht LCG

1. Crisisfase (pandemische crisis of vergelijkbare situatie, afgekondigd door EMA/EC)

- Monitoren en/of coördineren van vraagzijde, beschikbare voorraden, verdelingsvraagstukken en/of eigen bereidingen van crisis-gerelateerde geneesmiddelen

2. Reguliere fase

a) Preparedness en leveringszekerheid

- Monitoring Corona Crisis Voorraad (CCV)
- Lijst kritieke geneesmiddelen Nederland
- Coördinatie Inkoopplatform ziekenhuisapotheken

b) Geneesmiddelentekorten

- **Bij (dreigende) tekorten medisch-specialistische geneesmiddelen: monitoren en/of coördineren van vraagzijde en verwerken van geaggregeerde aanboddata**
- **Adviseren/informereren over maatregelen (incl. mogelijke bereidingen) bij geneesmiddelentekorten, in afstemming met IGJ/CBG**

c) Overig

- (Wetenschappelijke) activiteiten nodig voor het behouden van binding met, en kennis en kunde bij, veldpartijen en zorgprofessionals ter bevordering van bovenstaande taken
- Onderzoeken/verkennen rol LCG bij tekorten extramurale geneesmiddelen

Werkwijze LCG

Signalering, inventarisatie en acties bij bestaande tekorten

1. Signalering

- a) Dreigende of vastgestelde tekorten
- Signalen uit veld of anders
 - Casus wordt besproken in IGJ-CBG-LCG overleg
 - MSZ middelen
 - Casus wordt besproken in OTG
 - extramurale middelen

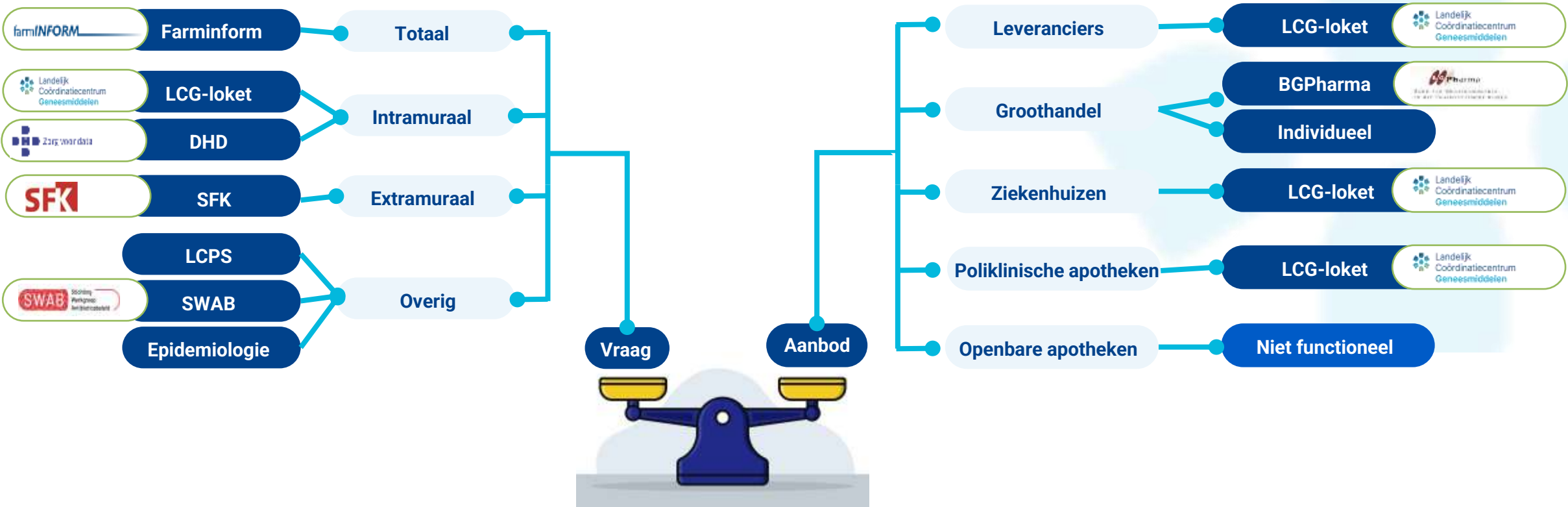
2. Inventarisatie en Objectieve Vraag Aanbod Analyse

- a) Wat is de status van leveringen en voorraden
- LCG stelt onderzoek in naar ernst van het tekort
 - Leverketen
 - Aanvoer en voorraden
 - Ziekenhuizen
 - Voorraden en verbruik (LCG-loket)

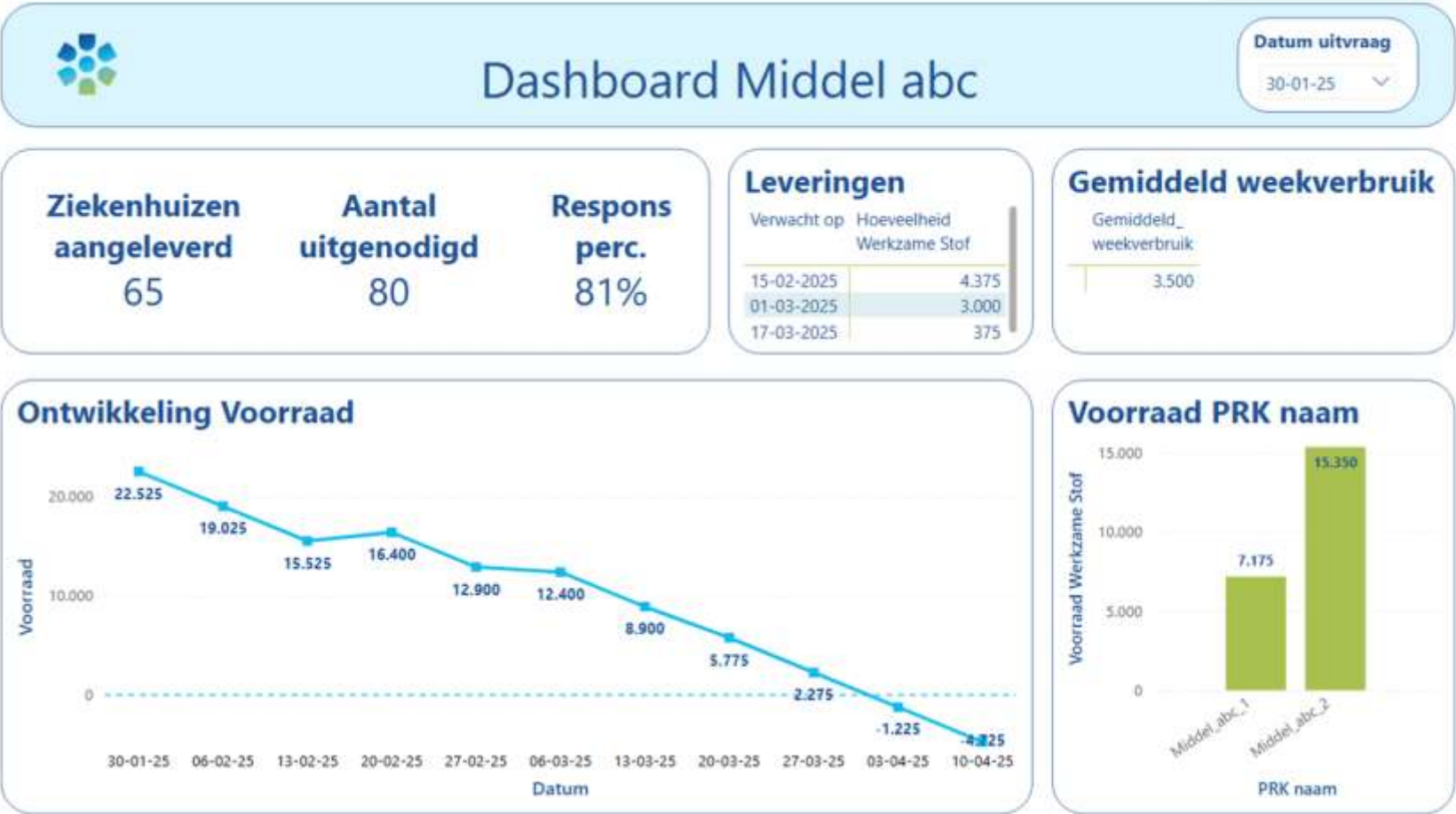
Werkwijze LCG: Objectieve Vraag Aanbod Analyse

Data gedreven, netwerk van databronnen

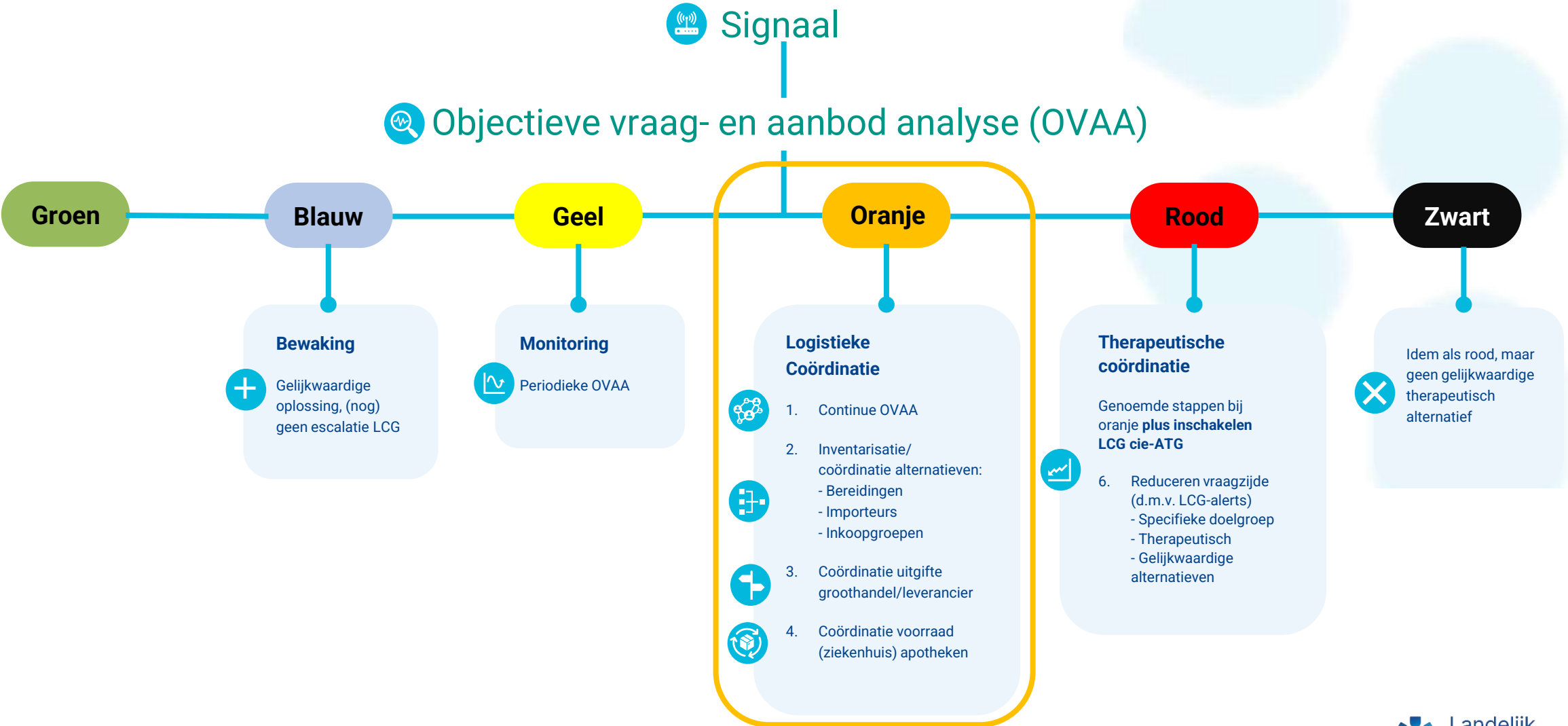

Werkwijze LCG

Signalering, inventarisatie en acties bij bestaande tekorten

Werkwijze LCG: Objectieve Vraag Aanbod Analyse

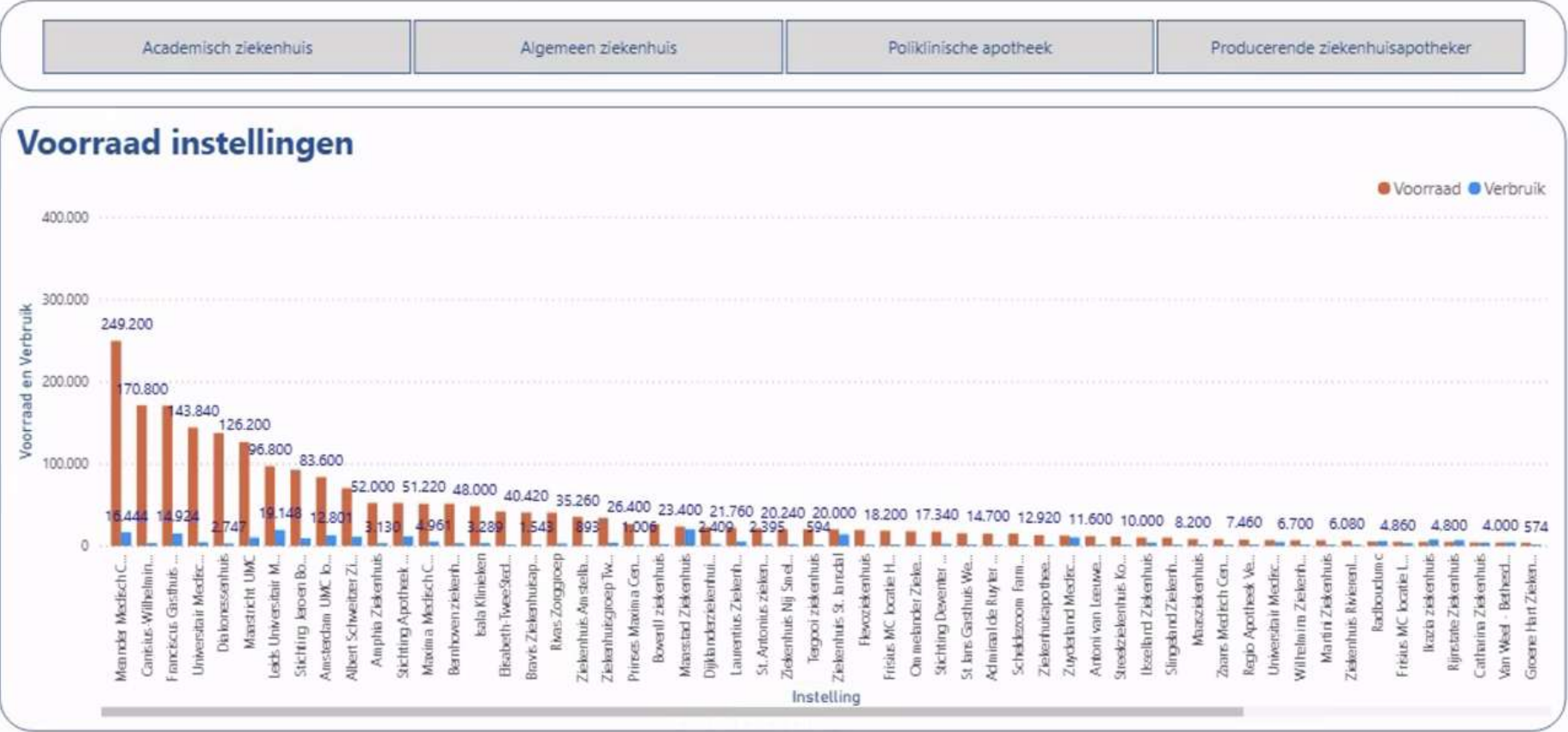

Aanvoer versus verbruik: dashboard verbruik Gentamicine

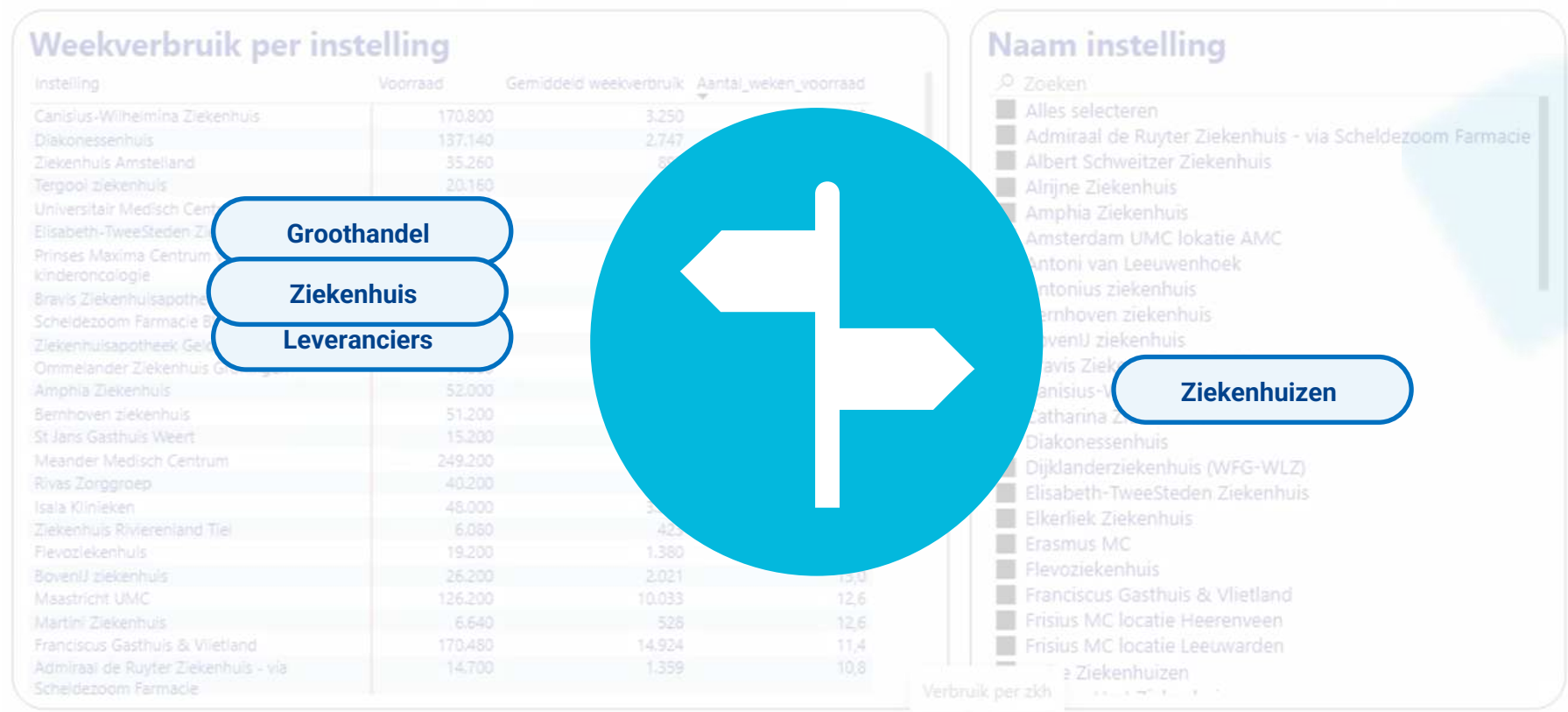
Werkwijze LCG: Casus Gentamycine

Aanvoer versus verbruik: voorraden in ziekenhuizen

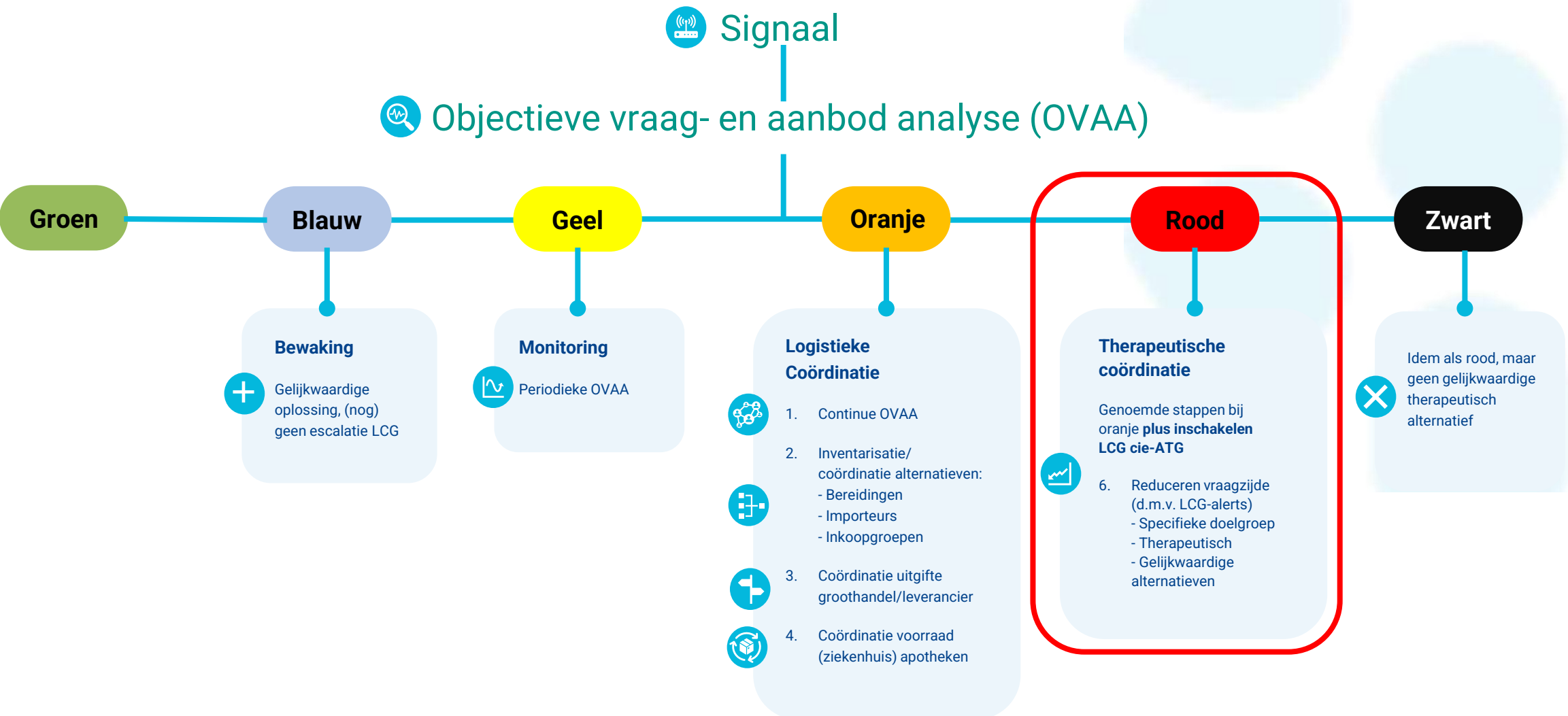

Werkwijze LCG: Casus Gentamycine

Aanvoer versus verbruik: gerichte distributie

Werkwijze LCG: Objectieve Vraag Aanbod Analyse

Werkwijze LCG: Commissie Acute Tekorten Geneesmiddelen

Verbondenheid met wetenschappelijke verenigingen en inhoudelijke borging – rol van cieATG

- Vaste voorzitter en vast lid vanuit Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisapothekers (NVZA)
- Gemandateerde leden wetenschappelijke verenigingen Federatie Medisch Specialisten (FMS)
- FMS voor communicatie met wetenschappelijke verenigingen
- Zo nodig uitbreiding met openbare apotheker (KNMP) en huisarts (NHG)
- LCG coördineert proces en inzichten

Doel cieATG: eenduidig landelijk beleid over aanpassingen in behandelrichtlijnen, opgesteld door zorgverleners

Communicatie: LCG-alerts verspreid door wetenschappelijke verenigingen

Therapeutische
coördinatie

LCG- alerts

Wanneer en hoe ingrijpen?

- Opgesteld door de betrokken wetenschappelijke verenigingen
- Doel LCG-alerts:
 - Vraagzijde verminderen
 - Meest kritieke patiëntengroep ontzien
- Timing of inzetten van besparende maatregelen belangrijk

Recente dossiers cieATG

Verbondenheid met wetenschappelijke verenigingen en inhoudelijke borging – rol van cieATG

- Sinds COVID een rol bij kritische tekorten van medisch specialistische geneesmiddelen en ook meer dossiers met een combinatie van eerste- en tweedelijs middelen
 - Voorbeelden antibiotica:
 - Antibiotica (suspensies)
 - Clindamycine
 - Gentamycine

Ontstaan tekort

- Eind februari 2024: signalen leveringsproblemen antibiotica suspensies:

- Amoxicilline/clavulaanzuur suspensie (alle vormen)
- Amoxicilline suspensie 25mg/ml en 50mg/ml
- Amoxicilline dispergeerbare tabletten 375mg
- Claritromycine suspensie 25mg/ml en 50mg/ml

- Reden voor tekorten:

- Onvoorziene hogere vraag vanuit de markt
- Vertraging in productie of vrijgifte van het eindproduct
- Onvoorziene omstandigheden: capaciteitsissue op productielijn

- 1 maart: LCG cieATG bijeen geroepen met gemandateerde leden: NHG, LHV, KNMP, NVZA, SWAB, NVK, Kinderformularium

Woensdag 8 oktober 2025 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Door onze nieuwsredactie

27 feb 2024 om 16:30

474 reacties

Delen

Demissionair zorgminister Pia Dijkstra roept Nederlandse antibioticaproductanten op zich te melden bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen. Er is namelijk een groot tekort aan antibiotica, vooral voor baby's en kinderen. Toegang tot nieuwe antibiotica kan de nood verlichten.

Tekort antibiotica suspensies

- 5 maart: publicatie LCG alert met algemene behandeladviezen

Doel:

- Alle neuzen dezelfde kant op
 - Duidelijkheid over welke suspensies wel en niet leverbaar zijn
 - Eenduidig handelbeleid
- In de tussentijd:
 - Inventarisatie importmogelijkheden
 - Onderzoek bereidingsmogelijkheden door grootbereiders
 - Inventariseren voorraden poliklinische apotheken, ziekenhuisapotheken en groothandels

- Er is in Nederland sprake van een tekort van de volgende antibiotica:
 - Amoxicilline/davulaanzuur poeder voor suspensie alle vormen (100/12,5mg/ml, 50/12,5 mg/ml en 25/6,25mg/ml)
 - Amoxicilline poeder voor suspensie 25 mg/ml en 50 mg/ml
 - Amoxicilline disper tablet 375 mg
 - Claritromycine granulaat voor suspensie 50 mg/ml en 25 mg/ml
- Er geldt daarom een aangepast behandeladvies (zie hieronder).
- Onderstaande tabel geeft een overzicht van de te verwachten leveringen.
- Dit advies geldt t/m 5 april 2024.

Algemeen behandeladvies

Aan alle voorschrijvers wordt gevraagd om:

- De indicatie voor het gebruik van de suspensievormen en dispartabletten van bovengenoemde antibiotica steeds zorgvuldig te bepalen.
- Aandacht te besteden aan het niet onnodig verlengen van antibioticakuren met deze middelen. Schrijf zo mogelijk steeds 1 kuur/verpakking per keer voor.
- Indien de behandeling met de suspensievorm/dispartablet niet (tijdig) voorhanden is, wordt bij voorkeur uitgeweken naar een middel met een vergelijkbaar werkingsspectrum en een vergelijkbaar veiligheidsprofiel, dat wel in disper- of suspensievorm beschikbaar is. De keuze van het vervangende middel hangt af van de indicatie, waarbij zoals gebruikelijk in de ziekenhuizen het antibioticaboekje (SWAB-ID link) of extramuraal de NHG-standaarden en -behandelrichtlijnen als leidraad fungeren.

Alternatieven voor **volwassenen** zijn:

- het bereiden van drank uit amoxicilline dispers of capsules (zie opmerking hieronder).
- de disper- of suspensievormen van azitromycine, doxycycline of cotrimoxazol.

Alternatieven voor **kinderen** zijn:

- het bereiden van drank uit amoxicilline dispers of capsules (zie opmerking hieronder).
- de suspensievorm van cotrimoxazol of azitromycine.
- bij kinderen >8 jaar kan doxycycline gebruikt worden. Volg daarbij ook het kinderformularium: [Geneesmiddel](#) | [Doxycycline](#) | [Kinderformularium](#).

Let op: in vergelijking met amoxicilline en amoxicilline-clavulaanzuur liggen de resistentiepercentages van pneumokokken en andere streptokokken voor de hierboven genoemde alternatieven vaak net iets hoger (meestal in de orde 5-10% verschil). De kans dat de alternatieve behandeling zou kunnen falen op grond van antimicrobiële resistentie is daarom vaak ook net wat groter. Wees hierop bedacht en deel deze informatie met uw patiënt of de ouders in geval van een kind.

- Een verschuiving naar een ander antibioticum dient zorgvuldig gewogen te worden en kan bij twijfel overlegd worden met een specialist.
- Apotheken worden gevraagd om zoveel mogelijk samen te werken in de regio en zonodig patiënten door te verwijzen naar een apotheek die voorraad heeft.
- Voor apothekers is een bereidingsvoorschrift opgesteld vanuit het LNA om amoxicilline drank te bereiden uit amoxicilline dispers of capsules (via Farmanco).

Tekort antibiotica suspensies

- 12 maart: publicatie LCG alert met algemene en **indicatie specifieke behandeladviezen**
 - Situatie nog niet verbeterd
 - Kans op domino effect doordat amoxicilline niet beschikbaar is
- Halverwege maart: grootbereider die amoxicilline suspensie bereid

Antibioticum	Leveringsdatum	Import mogelijk
Amoxicilline/clavulaanzuur poeder voor suspensie alle sterktes	50/12,5 mg/ml: vanaf week 21 (20-24 mei)	Nee
Amoxicilline poeder voor suspensie 25 mg/ml	Week 30 (22-26 juli)	Nee
Amoxicilline disper tablet 375 mg	Week 14 (1-5 april)	Nee (geen tekortenbesluit)
Clarithromycine granulaat voor suspensie 25 mg/ml	Week 13 (25-29 maart)	Ja
Clarithromycine granulaat voor suspensie 50 mg/ml	Week 37 (9-13 september)	Ja
Clindamycine granulaat voor suspensie 15 mg/ml	Mei 2025	Ja (geen tekortenbesluit)

Behandeladvies 2/2

Alternatieven voor amoxicilline/clavulaanzuur suspensie alle sterktes:

Voor **volwassenen** afhankelijk van de indicatie en verwacht micro-organisme:

- Bij stafylokokken en/of streptokokken:
 - o Flucloxacilline suspensie (let op: bijbetaling van E6)
 - o Cotrimoxazol suspensie
- Bij streptokokken en/of haemophilus:
 - o Amoxicilline suspensie
 - o Doxycycline disper
 - o Cotrimoxazol suspensie

NB: amoxicilline en doxycycline hebben ook een (beperkt) effect in het anaerobe spectrum.

Voor **kinderen** afhankelijk van de indicatie en verwacht micro-organisme:

- Bij stafylokokken en/of streptokokken:
 - o Flucloxacilline suspensie (let op: bijbetaling van E6)
 - o Cotrimoxazol suspensie
- Bij streptokokken en/of haemophilus:
 - o Amoxicilline suspensie
 - o Cotrimoxazol suspensie
 - o Doxycycline disper indien leeftijd > 8 jaar

NB: amoxicilline en doxycycline hebben ook een (beperkt) effect in het anaerobe spectrum.

Let op: in vergelijking met amoxicilline-clavulaanzuur liggen de resistentiepercentages van sommige micro-organismen voor de hierboven genoemde alternatieven vaak net iets hoger (meestal in de orde 5-10% verschil). De kans dat de alternatieve behandeling zou kunnen falen op grond van antimicrobiële resistentie is daarom vaak ook net wat groter. Wees hierop bedacht en deel deze informatie met uw patiënt of de ouders in geval van een kind.

Alternatieven voor amoxicilline disper tablet en amoxicilline 25 mg/ml:

- Amoxicilline poeder voor suspensie 50 mg/ml

Alternatieven voor claritromycine granulaat voor suspensie 50 mg/ml en 25 mg/ml:

- Azitromycine poeder voor suspensie 40 mg/ml

- Een verschuiving naar een ander antibioticum dient zorgvuldig gewogen te worden en kan bij twijfel overlegd worden met een specialist.
- Voor apothekers is een bereidingsvoorschrift opgesteld vanuit het LNA om amoxicilline drank te bereiden uit amoxicilline dispers of capsules (via Farmanco).

Tekort antibiotica suspensies

29 mei
2024

- 29 mei: publicatie groene LCG alert
 - Meeste suspensies zijn weer regulier beschikbaar
 - Voor clindamycine zijn voldoende therapeutische alternatieven

Let op: Dit alert vervangt het ATG alert van d.d. 25 april 2024.

Met uitzondering van clindamycine zijn de eerdere tekorten aan antibiotica suspensies opgelost; het alert is daarom op groen gezet.

- Er is in Nederland sprake van een tekort van het volgende antibioticum:
 - Clindamycine granulaat voor suspensie 15 mg/ml (import wel mogelijk)
 - Het tekort aan clindamycine suspensie blijft voortduren tot medio 2025
 - Dit middel kan geïmporteerd worden

Antibioticum	Leveringsdatum	Import mogelijk
Clindamycine granulaat voor suspensie 15 mg/ml	●	Ja (houd rekening met 1- 2 werkdagen levertijd)

Legenda bij kleurschema leveringsdatum

	Levertijd (verwacht)
●	<1 week
●	1-3 weken
●	3-6 weken
●	6-12 weken
●	>12 weken

Landelijk
Coördinatiecentrum
Geneesmiddelen

Vragen?